Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Trung-Bắc Tân-Văn (Hanoi)	Trung-Bắc Tân-Văn (Hanoi)	Trung-Bắc Tân-Văn (Hanoi)	Trung-Bắc Tân-Văn (Hanoi)	Trung-Bắc Tân-Văn (Hanoi)	Nước ngoài
	Hanoi, các tỉnh trong Đông-Pháp và Ai-lao	Cambodge	Chine	Siam	Autres pays	
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	12 $ 00
Các tháng về						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.20	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur. 91 bis, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 186

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 3148

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . . 0 30 le c/m
Par contrat annuel . . . . »
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 18 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . . 2 » la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 / 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một cái bệnh lưu-hành rất dữ-dội ở trong xã-hội ta bây giờ

Cái bệnh này là một thứ bệnh về tinh-thần, chứ không phải về khu-xác, nhưng nó lưu-hành ở trong xã-hội ta bây-giờ một cách thật dữ-dội, dữ-dội đến gấp mấy cái dịch sốt rét rừng ở Ấn-độ, Hà-lan mới đây, mà nó làm hại đến tâm-thuật, đến đạo-đức, đến phong-tục, đến cả sự giao-tế, đường sinh-hoạt của người mình, cứ tự con mắt của những người hơi biết để bụng về nhân tâm thế-đạo xem ra thì có phần lại thảm hơn cái nạn lụt ở Bắc-kỳ và cái nạn báo ở Trung-kỳ năm nay vậy. Cái bệnh ấy mà gọi tên nó ra, chỉ bệnh chứng cho thiên-hạ nghe, đoán bệnh-tình cho thiên-hạ biết, thì e người ta cho là một câu nói dở, chẳng diễn không đỡ-đẹ, cũng xấc xược ngông cuồng, nhưng ở trong một cái xã-hội bệnh mà cứ giấu bịnh sợ thuốc mãi như thế này thì còn biết có ngày nào mong khỏi tử hồi sinh được.

Cái bệnh ấy chính là cái bệnh vụ hư danh, tranh tiểu-lợi của người nước ta bấy giờ. Ôi! danh với lợi, hai cái ấy vốn là cái tâm-lý phổ thông của loài người mà tức cũng là cái động-lực tiến-hóa của xã-hội. Nước nào cũng vậy, đời nào cũng vậy, cũng vì người ta có cái lòng danh, dự mới chịu ganh tài đua trí mà lập nên sự-nghiệp phi-thường, lại vì người ta có cái lòng tự lợi mới chịu cố công cùng sức mà làm nên những cơ-đồ giàu thịnh ; không vị danh thì làm sao có những bậc thánh-hiền bảo kiệt ; không vị lợi thì làm sao có những bậc chúa sắt vua gang ; người ta sở dĩ được văn-minh rực-rỡ, giàu mạnh vẻ vang, khởi điểm cũng từ cái lòng danh lợi nó khu-khiến mà gây nên cả. Song ta phải biết rằng cái danh đó là cái danh chân-chính, cái lợi đó là cái lợi hẳn hoi, chứ bòn-xu cầu-cạnh để hòng được cái vinh-sủng khất-lại, nói đối ăn gian để mua lấy cái hoạnh-tài phi nghĩa, thì cái danh như thế là cái danh không đáng vụ, cái lợi như thế là cái lợi không đáng tranh. Nay cả nước xô nhau mà vụ lấy cái danh ấy, tranh lấy cái lợi ấy, chịu cái con ma danh lợi ấy nó ám ảnh được mình, nó làm điên đảo cả tâm hồn, mê hoặc cả thần trí mình, khiến cho trí hóa ngu, cương hóa nhu, liêm hóa tham, nhân-nghĩa hóa hung-tàn, trung-tín hóa gian-trá, thành-thực hóa xảo-nguỵ, khiến cho quên cả cha, bỏ cả chú, phản cả bạn, lừa cả thầy, cốt-nhục cũng không thương, tình nghĩa cũng không kể, pháp-luật cũng không sợ, thậm-chí e chửi cũng không còn biết là xấu, chịu đánh cũng không biết là đau ; nhất hại là trong xã-hội có được một số ít người vào bậc có học có tài, cái tinh-hoa của một xã-hội chung đúc cả vào mình, cái trụ cốt của một xã-hội trông cậy cả vào mình mà cũng không khỏi mắc vào cái vòng danh lợi ấy cũng loanh quanh luẩn quẩn vào cái danh hư lợi nhỏ, mà đem học-vấn làm cái bùa siêm-mị, mượn tài-bộ làm cái đất mồi-câu, cái bảo-phụ giúp đời cứu nước đều gác bỏ một bên, mà cái lo cần-thiết không gì bằng là cái danh hư làm sao choán được, cái lợi nhỏ làm sao giữ được, rồi kết cục đến cái chi-khí dần dà từ-tàng hết, cái sự-nghiệp dần dà đốn-tỏa hết, mà cái danh to trong xã-hội còn có ai thụ-lập nổi, cái lợi lớn trong xã-hội còn có ai mở mang ra. Một xã-hội như thế thì thật là có một cái bệnh tượng rất gớm ghê, nhân tài suy sút, sĩ khí tiêu-trầm, thực-nghiệp kém lên, tập-tục phù bạc, không một cái gì không bởi cái bệnh ác ấy mà sinh ra vậy.

Một cái bệnh chung của cả xã-hội mình như thế thì ai cũng cả xã-hội tự biết là bệnh mà tự lo trừ khử lấy mới xong. Nay ở trong xã-hội ta khen nhau thế nào, chê nhau thế nào, khinh nhau vì cái gì, trọng nhau vì cái gì? Khen là khen vì cái phẩm cao hàm lớn, chê là chê phải cái chân trắng ngực tron, kẻ thực bần cư tiện thì tha hồ mà khinh, kẻ bạ lắm tiền nhiều thì tha hồ mà trọng; miễn cho có danh ông nọ ông kia, quan này quan khác thì không cần xét tới cái phẩm-hạnh làm sao, cái tài năng làm sao, cái công-nghiệp làm sao, cứ việc mà tâng, mà bốc, mà lạy, mà dạ, mà a-ý phụng-thừa; ăn lường ăn quịt cũng chẳng sao, ăn cắp ăn trộm cũng chẳng sao, cất cỗ mồ họng mà lấy của người cũng chẳng sao, hễ có nhiều nhà cho thuê, có nhiều ruộng cho mướn, có chiếm được cái quyền vị làm đứa ở giữ tiền, thì thiên hạ cũng chán người nề vì, chán người qui lụy; cái danh hư, cái lợi nhỏ vẫn được xã-hội tôn trọng như thế, chẳng những không biết thế làm bệnh, mà lại lấy làm vinh, làm giỏi, đua nhau hễ họng mà hút lấy độc-khí, phình-ngực mà hút lấy dịch-trùng, trách nào bệnh chẳng một ngày một tăng mà xã-hội chẳng một ngày một thêm truỵ lạc.

Cổ-nhân nói : Có bệnh thì có thuốc. Cái bệnh như thế, thì cái thuốc chữa bệnh là phải ruồng bỏ, phải khinh bỉ những cái danh cái lợi không chân-chính hẳn hoi. Xã-hội là nghiệm-sư, dư-luận là thần-thánh, cái oai nghiêm thần-thánh ai mà dám phạm, cái mệnh-lệnh nghiệm-sư ai mà dám sai; nay vị thần-thánh ấy, đức nghiem-sư ấy phán bảo hẳn cho người ta biết rằng: phận vị chức trước không phải là tôn, mà tôn là tại cái tài đức xứng đáng với cái phẩm vị chức-trước đó, bạc vàng tiền của không phải là qui, mà qui là tại cái sự-nghiệp làm ra cái bạc vàng tiền của đó; những người thật có tài đức sự-nghiệp đáng tôn đáng qui, thì dù chẳng võng lọng đai cân, lầu đài xe ngựa, cũng không đem lòng hất hủi khinh-khi, mà những kẻ tài đức sự-nghiệp chẳng ra gì, dùng những cái thủ-đoạn không chính-đáng để làm sang làm giàu thì dù giàu đến ức triệu, sang đến công khanh, cũng chê trách không hề dung thứ; có thế thì người ta mới biết kiêng, biết sợ, biết cái danh cái lợi mà ta dương anh-doanh trì-trục đây chẳng tôn qui được với ai, lại chỉ tổ cho người ta chê trách nữa, mà cái bệnh ác ấy may có dần dần thuyên giảm được chăng?

L.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 13 Janvier 1925

Lại nghị-viện

Nghị-viện lại họp, quan Herriot có đến dự hội-đồng

Cái áo đại-úy Sadoul

Toi Orléans : Tòa binh bị lệnh tra cứu thêm về việc đại-úy Sadoul. Đại-úy được tha tha, đã đi Paris.

Một cái nạn rồng xa

Tại đường bến xe Colegne có xảy ra sự rải ro 28 người chết.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 14 Janvier 1925

Tại thử dân nghị-viện Pháp

Ông Perlier đề-trình cử nghị-trưởng thứ-dân nghị-viện. Số đề được ba trăm người ba về. Các đảng phản-đối đều không bỏ về.

Tại cuộc hội-nghị tài-chính Đông-minh

Trong buổi họp đại hội đồng mới rồi, hội-đồng đã cho đại-biểu các nước nhỏ biết mọi khoản của liệt-quốc đã họp ý nhau, để các đại-biểu ấy xem có ý-kiến gì khác thì bày tỏ với hội-đồng.

Đến kỳ đại-hội-đồng hôm nay thì các đại-biểu sẽ ký bản giao ước về các khoản của liệt-quốc đã họp ý nhau.

Cái vấn-đề rắc rối khoản Đông minh

Ngày hôm thứ bảy, quan Clémentel đã gửi cho quan Churchill xin ngài nói rõ cái ý-kiến của nước Anh về cái vấn-đề trái-khoản Đông-minh.

Việc chính-trị ở nước Ý

Có khám xét tại các công xưởng ở Trieste, Venise, Gênes và ở các hội liên-hiệp t ợ thuyền.

Vụ cảnh-trị nước Đức

Viên phóng-sự một tờ báo ở Berlin có báo tin rằng M. Luther lập xong tòa nội-các. Tòa nội-các khuynh-hướng về các hữu-đảng.

Báo *Petit Parisien* nói có lẽ tòa nội-các như sau này : Thủ-tướng : M Luther ; nội vụ: M Wabroff; ngoại-giao : M Stresemann ; lao động: M. Brauns; quân bị ban: M. Gessler ; tư pháp M. Emminger; còn các bộ khác sẽ giao cho các quan phó thượng-thư.

Giết người một cách giã man

Báo *Petit Parisien* nói được tin ở Budapest nói rằng có một viên trung-úy về b nh từng vụ viên ấy đánh lừa cho một người phải vào nhà rồi giết đi mà cắt thịt ném xuống sông Danube.

Người ăn-ban-nhà ở Maroc

Quân Tây-ban-nha đi qua địa hạt của Beni-d không xảy ra sự gì lạ. Địch quân đương dự bị để thủ hiểm.

Tin Trung-hoa

(*Điện báo Reuter*)

Cuộc hội nghị thiện hậu

Hương cảng 10 janvier 1925, — Đoàn-kỳ-Thụy nhân Tôn-Văn bị đau, định mời Lê-nguyên-Hồng làm chủ tọa cuộc hội nghị thiện hậu. Nương Lê đã đ n của Đoàn nói rằng ki ông nhận và tỏ ý cự tuyệt. Đương-kế-Nghiêu ở Vân-nam cũng có điện phản đối cuộc hội-nghị ấy.

Tin Tuyên-thống

Hương cảng 10 janvier 1925 — Cô tin Tuyên-thống định sang tháng Février này thì sang Nhật-bản ở.

SỐ DIÊM Ở NƯỚC PHÁP CHẾ RA TRONG MỘT NĂM

Các hạng diêm của các công-xưởng nhà-nước chế ra trong năm 923 cộng là 41.990.630.000 cái. Số thợ làm trong các công-xưởng ông là 548 người đàn ô g, 1273 người đàn-bà. Lấy số đêm so với số thợ thì thấy cứ mỗi một người thợ, một năm chế được 23 triệu cái diêm. Số đêm của nước Pháp chế ra đó, mỗi được một p ần c a ba số diêm tiêu thụ hàng năm, vì diêm tiêu thụ ở nước Pháp một số lớn là mua của ngoại quốc đem vào.

MẤY MÓ SẮT TỐT NHẤT THẾ-GIỚI

Ở trung-bộ nước Nga, thuộc về xứ Kourks đúng kim chỉ nam mới tìm được mấy cái mỏ sắt rất tốt.

Cứ theo tờ trình của M. Lasareff, giáo sư trường đại-học Moscou thì việc tìm thấy mỏ ấy cũng đuổi nhọc sau này :

Kim địa bàn thường quay về phía bắc, điều ấy thì ai cũng b ết. Nhưng kỳ thực đầu kim tỉ không bao giờ chỉ thật đúng về phương bắc cả. Cái chỗ khe của kim đ a bàn và phương chính bắc chếch nhau đó gọi là *sai-độ* (déclinaison) Từ đầu này đến đầu kia quả địa cầu, cái sai độ ấy mỗi nơi mỗi khác, vì vậy người ta có chỗ ra những đồ bản, mỗi nơi cái sai độ ấy thế nào cũng nói rõ cả.

Tại làm sao mà sinh ra sai độ từng xứ khác nhau thế? Hỏi cả về các nơi trên mặt đất như thế, thì không sao trả lời được. Nhưng hiện nay giáo-sư Lasareff nói ở hạt Stary-Oscol và hạt Sa.ongiry đem địa bàn mà đo, thì thấy sai độ ấy rất nhiều, là tại ở dưới đất có những lớp sắt rất to.

Ở trong hai hạt ấy về trung bộ nước Nga, nhiều nơi kim địa bàn sai đến 45 độ. Ở đây kim địa bàn dựng đứng lên, lại thấy sai lệch khác thường, thì hiểu những khối sắt ấy chôn sâu lắm.

M Lasareff nghiệm thế mới về một cái địa đồ về khoảng vật ấy. Giá-sử ước ji.oảng vật nằm sâu dưới đất chừng độ 150 mètres.

Hiện đã đào thử nhiều nơi ở Stachigry thì thấy m t loại quặng có tính chất nam-châm mạnh đến nỗi những đồ bằng thép dùng để đo thử bị hút mạnh quá, bèo đi kéo lại rất là khó khăn. Đồ dùng ấy cũng có cái thành ra nam-c-châm, khi kéo ở dưới lầm lên, thì có thể hút được mấy đồng sắt to đến 20 kilos.

Số sắt ở trong mỏ ấy tính ra được đến từ 20.000 đến 30.000 triệu tấn. Đó thật là mấy cái mỏ tốt nhất trong hế giới, số sắt nhiều mà chất sắt cũng tốt, vì khoảng vật ấy có đến 72 °/. chất sắt.

Sự dùng kim chỉ nam mà tìm mỏ ấy, có lẽ xưa nay trong sự tìm mỏ nhưng từng có thể bao giờ.

MỘT CÂU CHUYỆN PHÁP-LUẬT VỀ CÁI MỚT TÓC NGẮN

Mới đây một người ở Hoa-kỳ đi kiện người thợ xén về việc xén tóc của vợ mình đi n ắn quá.

Trấy câu chuyện ấy thì có mấy bà nói :

Thế ra ta muốn để tóc ngắn hay tóc dài không được tùy ý hay sao?

Một nhà pháp-luật đáp : Thưa các bà, không, đàn bà lấy chồng, cái quyền lợi như người vị thành đinh, muốn làm việc gì phải có phép của chồng mới được.

Nhưng nếu hai vợ chồng lấy nhau, theo cái lệ phu-phụ phân tài, người vợ được tự quyền quản-trị lấy tài sản của mình, mà tóc của mình cũng có thể coi như một thứ tài-sản, thì người vợ có thể xén tóc ngắn không x n phép chồng cũng được.

Nếu vậy, tư rày các bác thợ xén Hoa-kỳ, mỗi khi có m t bà đến thuê xén tóc, tất phải hỏi bà có giấy phép của đức ông chồng không, không có thì cũng phải xin p ép bà cho xem giấy hôn-nhân của bà đấy nhé.

MỰC DÙNG ĐỂ VIẾT THƯ BÍ MẬT

Mực dùng để viết thư khiến cho người ta không biết được, thực có lắm thứ. Song ta có thể phân làm hai hạng. Một thứ đến khi đã làm lộ ra rồi, thì chữ trông rõ mãi không mất nữa. Một thứ làm cho chữ lộ ra, sau chữ lại nhòa đi không thấy nữa. Trong các thứ mực thường dùng, có thứ này là hay nhất. Pha 100 grammes c ất chlorure de cobalt vào 9 0 grammes nước lã, pha 200 grammes muối thường (tiếng nôm-học gọi là chlorure de sodium) vào 800 grammes nước lã. Đem lọc hai thứ nước đó đi đem trộn hai thứ lẫn với nhau, thì thành một thứ nước đo đỏ. Nước ấy v ết vào giấy, đến lúc khô thì mất hẳn. Đến sau đem giấy viết bằng nước ấy hơ lên trên mặt đèn, thì chữ lại hiện lên trông sắc xanh xanh. Để giấy người đi thì chữ lại biến mất không trông thấy nữa. Về sau lại đem h ơ vào lửa, thì chữ lại hiện lên như trước.

Về loài mực lúc chữ đã hiện rồi, không phai đi nữa, thì có những thứ sau này :

1° Vitriol ordinaire (tức cường thủy) 5 cm3, nước lã 95 cm3. Giấy viết mực ấy hơ trên lửa thì chữ hiện ngay lên.

2° 12 /. chlorhydrate d'ammoniaque, nước lã 90 grammes. Sẽ đưa đi đưa lại tờ giấy trên miệng một lọ ammoniaque, thì chữ hiện ra. Các thứ trên này, các cửa hàng bào-chế có bán.

HÀI ĐÀM

Công-tử đau chân

Một nhà kia có hai công-tử xưa nay vẫn khát diện, song chỉ hiềm vì nỗi ít xa ; hai công-tử này mặc quần áo cũng như nhau vừa lắm, mà nhất là giầy thì đi lại càng vừa như in ; hai chàng chung nhau tiền đóng được một đôi giầy đen mà cả hai chỉ có một đôi giầy thôi.

Đến chủ-nhật chàng nào cũng muốn diện đôi giầy, thế mới khó ng i chứ; sau hai chàng nghĩ ra được một kế lại diện được cả hai : một chàng đi giầy vào chân trái, một chàng đi vào chân phải rồi vịn vai nhau đứng ở cửa, mỗi chàng thò một chân giầy ra ngoài bồng-cửa.

Có người thấy thế hỏi thì hai công-tử trả lời rằng : e chúng tôi cùng đau cả chân cả, nên chỉ đi được một chiếc giầy thôi.

Cường sỹ.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi có một món tiền 20 đồng cho người ta vay, sẽ hẹn viết văn-tự bằng giấy tin-chỉ ban đến tháng 10 này thì giả, tôi đã hỏi đòi ba lần rồi họ không giả, lại có ý muốn vỡ.

Vậy cách thưa thế nào, x n quí-báo làm ơn chỉ bảo giúp cho.

TRẢ LỜI. — Làm đơn thưa tại tòa án đệ nhất cấp (tức là ở phủ hay ở huyện) hai người, mỗi người.

Trong đơn ấy phải biên rõ tên họ, tuổi, nghề nghiệp sinh-quán, trú-quán của mình, tên họ cũng t ê như, duyên cớ thế nào, kể luôn làm sao, kể rõ cả các giấy má đính theo và bên cả họ, tên, trú-quán của người mắc nợ. Đơn kiện ấy phải ký tên mì ; nếu điểm chỉ thì phải có lý-trưởng giáp triện nhận thực ở dưới. Nếu người nguyên cáo không ký tên thì người tả đơn phải ký tên và biên trú quán mình vào.

Việc của ông, quan huyện hoặc quan phủ được quyền xử chung t. lần vì không quá 30 đồng.

CÂU HỎI. — Tôi x n trình qui báo biết rằng song t ân tôi trước có mua mấy khu đất, mà trong địa-bộ lại để tên anh tô và song thân tôi không có làm chúc thư chi để lại hết.

Vậy nhờ ngài làm ơn chỉ giáo cho tôi biết rằng anh tôi có thể lấy một mình mà không chia cho tôi mấy khu đất anh tôi có tên t ong bộ được không?

TRẢ LỜI. — Nguyên chế trong lúc còn sống, có quyền dùng tài sản của mình thế nào cũng được.

Nếu những khu đất ấy, song thân ba trong lúc còn sống đã cho anh bà rồi thì bây giờ không kiện được nữa vì là tài sản của anh bà rồi.

Những câu hỏi không rõ

Ông R. ở Honray, xin cước báo số 9193 và ông B. K. ở Đồng-hới giấy cước báo số 9132 giấy hỏi viết chưa được rõ nghĩa. Vậy xin kể lại đầu đuôi cho, để thì bản báo mới giải đáp được.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	17 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ.	10 $ 60
— nhì, —	10 15
— ba, —	9 65
Thóc hạng nhất, —	8 60
Bắp ngô —	7 60

Giá bạc. Kể từ ngày 15 Janvier 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 0 f. 40

Tin tàu. — Tàu *Chili* mang thư sang Pháp (đến Sai-gon thì chuyển sang tàu *André Lebon*) đến ngày thứ hai 19 janvier hồi 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Hai-phong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 18 Janvier. Tại nhà bưu-điện chánh, ngày chủ nhật 18 janvier từ 8 giờ đến 10 giờ sẽ mở thêm một buồng để t.u nhận các t ư từ.

Hành trình quan Toàn quyền. — Quan Toàn-quyền ở Lào về đã tới Huế ngày hôm qua.

Ngài bắt đầu ở Hanoi đi bữa 3 janvier, hồi 9 giờ đến, tới Vinh sáng hôm 4 janvier, thì ngài lên ô-tô đi ngay sang Thakhek ; trong k ỉ đ đường, ngà có ghé vào thăm các nơi trồng cà-p ê ở gần đó N. ân-pho, nhất là đồn-điền Bordet và ngài có dừng lại Napé ví quan Khâm-sứ Bosc đón ngài tại đó. Qua Keng-đen ngài cũng

chức và thân hào bản-xứ đến đến chào ngài.

Tối hôm 4 janvier, ngài ở Thakhek xuống tàu *Gallieni*, đến chiều mồng 6 thì tới Nong-Kai, nghĩa là sau khi ở Hanoi đi, có ba ngày tới nơi, mà đêm mồng năm lại có dừng lại ở Paksane.

Sáng hôm mồng 7 ngài lên ô-tô đi Vientiane qua con đường mới làm xong. Tới nơi ngài tiếp ngay quan chức Tây và quan chức Lào cùng các nhà sư. Quan Khâm-sứ Lào có đọc diễn-văn và quan Toàn-quyền có đáp từ.

Rồi đến Luang-Prabang Quốc-vương cũng thân hành đến chào quan Toàn-quyền tại phủ Khâm-sứ thì quan Toàn-quyền cũng đáp lễ lại.

Cũng sáng hôm ấy, S. E. Ammatho Phya Boriharu là tổng-đốc Nong-Kai có thay mặt chánh-phủ Xiêm là đến chào quan Toàn-quyền.

Buổi chiều hôm ấy có lễ Basi, các đại-biểu đến làu đều đến dự cả. Tại nhà *cercle* Vientiane cũng có làm lễ nghênh tiếp, quan Toàn-quyền và quan phó Chưởng-lý Cressent là chánh hội *cercle* đều có đến dự.

Ngày 8 janvier, vào buổi sáng quan Toàn-quyền có đến toàm nhà thương Vientiane, trường kỹ-nghệ, trường Pháp-Lào, các trường lưu học sinh. Buổi chiều ngài đi xem chùa Si'saket và Thatluin, sau có ngoạn cảnh ở bờ sông Nam-ngoun. Tối có mở đại tiệc, dự tiệc ấy có quan Khâm-sứ, Luang-Prabang quốc-vương và các quan đại-biểu Pháp Lào. Tiệc xong, có cuộc ca nhạc Lào và cuộc khiêu-vũ, mới tất cả các quan Pháp.

Ngày mồng 9 Janvier, buổi sáng quan Toàn quyền có tiếp riêng mấy quan chức và mấy nhà đồn-điền Tây, buổi chiều ngài đi xem con đường mới mở ở Luang Prabang.

Ngày 10 janvier ngài ở Vientiane xuống tàu về Nong-kai, lúc đi có quốc-vương ra chào. Chiều 11 ngài tới Thakhek, có quan Đại lý Dupuot nghênh tiếp, ngài đi xem các nhà thương, nhà học và hỏi về việc làm nhà khách sạn. Buổi tối tại tòa Đại-lý có mở tiệc. Đến dự có S. E. Phanom tổng-đốc tỉnh Xiêm-la giáp giới Ai-lao. Đức-cha Gonin, ông quản-lý mỏ thiếc ở Nampaten, các quan chức Tây và Lào.

Sáng 12, ngài xuống tàu đi Keng Kabao, 16 giờ thì tới nơi; có quan Đại-lý Maitech nghênh tiếp. Ngài lên ô-tô đi Savannakhet và nghỉ đêm ở đó.

Ngày 13 janvier ngài qua thương Savannakhet đến Huế và có dừng lại ở Tchépone, Lacbao và Quảng trị.

Trong khi hành-trình, quan Toàn-quyền có khảo-sát về mấy vấn-đề giao-thông, vấn-đề khoáng-chất, vấn đề du lịch, vấn-đề đường sá cùng là đường xe lửa ở Tân-ấp đi Thakhek và nhất là cách vận tải trên sông Mékong. Quan Toàn quyền thấy công việc tuy gặp nhiều cái trở lực mà được kết quả hay như vậy thì ngài rất lấy làm ngợi khen quan Khâm-sứ và các quan giúp việc cùng các nhà đồn điền.

Quan Toàn-quyền ở lại Huế ngày 14 và 15 janvier đến 8 giờ sáng 17 này thì đi chuyến xe lửa đêm về đến Hanoi.

Hội-đồng thành-phố. — Kỳ Hội-đồng thành-phố thứ nhất năm nay chừng đến ngày 16 février thì họp, có quan Đốc-lý Ebert chủ tọa.

Quan công-sứ Hà đông về hưu. Theo như chỉ dụ ngày 27 novembre, M. Lachaud (Henri-Marie-Joseph) quan cai trị hạng nhất ngạch Đông-dương lĩnh Công-sứ Hà-đông được về hưu kể từ ngày 1er avril 1925 và được thưởng thụ cai-trị hàm tổng ngạch ấy.

Ngạch cai trị. Quan cai-trị hạng ba Rognoni ở Hà-đông nay đổi ra Hanoi sung chức tổng thư-ký tòa Đốc-lý. Quan phó cai trị Reygasse sẽ đổi đi Hà-đông, sung chức chánh tòa Nam án.

Một cái ân-điển cho những người chưa được chân chánh ngạch. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định cho những viên chức tòng-sự tại các tòa sứ hay là các sở thuộc phủ Thống-sứ Bắc-kỳ, toàn là chân phụ-biện, hoặc là ân công nhật, hoặc là bổ theo giấy hợp đồng từ trước ngày 7 janvier đều có thể được vào chánh ngạch cả. Những thể lệ ấy thế nào đến số ngày mai báo-báo sẽ đăng báo.

Muốn bán một cái xe cỏ cả ngựa và đồ dùng sẵn, còn tốt lắm. — Giá 200 $ 00.

Hỏi tại bản quán.

DỊP TỐT IT CÓ

Bán một cái xe ô-tô kiểu Hoa-kỳ rất tốt 20 mã lực có thể làm xe chở đồ được. Đèn điện và bám lốp chạy xe. Giá bán 1 200 $ Người mua có thể giả dần được, nhưng phải là người chắc chắn. Hỏi tại nhà số 44, phố hàng bún Hanoi.

Sở báo-cử của thành-phố. — Người Nam ta đem chữ những bảng thêm tên và bớt tên ở trong sổ bầu cử thành phố về năm 1924 thì đã yết tại cửa tòa Đốc-lý từ ngày hôm nay là 15 janvier và cái thời hạn của những người có quyền được xin thêm hay là xin bớt. Vậy ai có tên mà có quyền đi kiện mà không xem thì sẽ thôi của tòa Đốc-lý sau này kêu điều gì tòa cũng không nghe nữa.

* * *

Sở bảo cử

Quan Đốc-lý thành-phố Hanoi lấy làm hân hạnh mà báo cáo để Công chúng biết rằng những bảng thêm tên và bớt tên ở trong sổ bảo cử thành phố về năm 1924 thì đã yết tại cửa tòa Đốc-lý từ ngày hôm nay là 15 janvier và cái thời hạn của những người có quyền được xin thêm hay xin bớt thì đến ngày 5 février 1925 là hết.

Quan Đốc-lý Bi-cô-man — Y-khoa tiến-sĩ — Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con. Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 22, Hanoi. Ông nói 314. Quan Đốc-lý có cả nhà cho người đến, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Giải thưởng văn-chương của hội Khai-trí. Bắt đầu từ mồng 1 tháng giêng năm 1925, hội Khai-trí mở một cuộc thưởng văn chương để khuyến-khích các nhà làm thơ làm văn trong nước.

I. — Giải thưởng có bốn hạng như sau này:

1° Thưởng một bộ sách bằng vận-văn;

2 Thưởng một bộ sách bằng tản-văn;

3° Thưởng một vở tuồng lối cổ;

4° Thưởng một bộ sách bằng Pháp-văn (của người An-nam làm).

II. — Sách vận-văn phải là một bộ tiểu-thuyết bằng vận-văn lối lục-bát hay là lục-bát gián-thất, toàn thể ít ra là 2000 câu.

III. — Sách tản văn phải là một bộ tiểu-thuyết lối tả-thực, hoặc về tâm lý, hoặc về tình trạng gia-đình xã-hội, hay là một quyển sách nghiên-cứu về một thời-đại, hay một nhân-vật trong quốc-sử, phê bình và nghị-luận theo lối mới, bỏ hết những sự huyền hoặc. — Sách tản-văn ít ra là 200 trang giấy rộng;

IV. — Vở tuồng phải làm theo lối cổ, lấy tích ở truyện ta, hay truyện Tàu cũng được, lời văn phải theo giọng điệu cổ, duy phải xếp ra thành hồi thành cảnh, có thể diễn trong một buổi được;

V. Sác bằng Pháp-văn thì bất cứ lối gì, miễn là lối văn phải trôi-chảy và có ý-tứ. Sách dày ít ra là 150 trang;

VI. — Bốn bang trên kia, đến định mỗi hạng là ba giải thưởng, giải nhất 300 $, giải nhì 150 $, giải ba 60 $, nếu hạng nào không có sách hay đáng thưởng thì giải thưởng ấy có thể để đến kỳ sau;

VII. Các quyền dự-thưởng bằng quốc-văn phải làm bằng chữ quốc-ngữ.

VIII. — Sách dự-thưởng phải gửi đến hội Khai-trí trước ngày 30 tháng 8 năm 1925. Sách không được để rõ tên; phải đặt hiệu hay đánh dấu riêng, còn tên thì niêm phong gắn sáp, cùng đưa với sách, khi nào xét xong mới mở ra;

IX. Hội Khai-trí sẽ đặt một hội-đồng các nhà tân-học cựu-học có tiếng để xét và định giải;

X. Phát thưởng định về hạ-tuần tháng chạp tây.

Trung Bắc-kỳ — Số tiền của các nhà từ-thiện gửi đến bản báo để quyên giúp các dân bị lụt ở xứ Bắc-kỳ cộng đến ngày nay được là 798$60 và một nhà ẩn danh ở mỏ Yên-Hinh, tỉnh Tuyên-quang gửi quyên giúp các dân miền nam xứ Trung-kỳ một số tiền 25 $ 00. Tổng cộng là 823 $ 60.

Sáng hôm nay, bản-báo đã chuyển giao số tiền ấy đến ông hội-trưởng hội Cứu-tế rồi.

Quan Doc-to Bi-co-man — Y-khoa tiến-sĩ — Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con. Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Giò, số nhà 22, Hanoi. Ông nói 314. Quan Đốc-lý có cả nhà cho người đến, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Tai xe đạp. — Hội Vélo Club Hanoi hiện đang sửa soạn để đến 2 giờ chiều hôm chủ nhật này tức là ngày 8 tháng giêng tây này sẽ mở cuộc thi xe đạp rất lớn tại trường thi ở đường Poginier.

Cuộng thi này chắc thì thi có nhiều giải như những cuộc thi thường, lại có thêm một giải américaine 100 vòng cho 5 bọn giỏ vào 1 giải chạy nhanh (match de vitesse) cho những tay lão luyện nhất trong hội.

Tuy giới cử mua luôn, thế mà lần này những tay định thi vẫn cứ ra công luyện tập. Vậy thì đến chủ nhật này ai đến xem chắc sẽ được mục kích những cuộc đấu sức rất là kịch liệt.

Mong rằng giới sẽ chiều ta mà tạnh ráo để cho cuộc thi xe đạp này sẽ được mọi về hoàn toàn và để người đi xem sẽ được thưởng một cuộc mua vui hiếm có.

Phạm-Thái

TẠI RẠP CINÉMA PALACE

Trong 4 ngày

Từ chủ-nhật 18 đến thứ ba 20 Janvier 1925

CHIẾU PHIM ẢNH TÀU!!!

« LE SERMENT »

(LỜI THỀ)

Bi kịch chưa từng có 4 đoạn rất hay

Phim ảnh này chụp tại nước Tàu đúng phong cảnh, bài trí y phục, nhà cửa và nhứng vai đóng trò toàn là ở bên Tàu cả. — Phim ảnh này có gia trị hơn nữa là nhờ có những người Nhật-bản « Sessue HATAKAWA » giúp công đóng hai vai trò chính là làm cảnh vai buồn rất khéo.

Quang-cảnh chợ Đồng-xuân mấy hôm nay Chợ Đồng-xuân không cứ gì ngày phiên chợ, thường ngày nào cũng có vẻ huyên-náo, mà nhất là mấy ngày hôm nay, tết-nhất đến nơi, thành thoảng lại thêm mấy trận mưa xuân, quang-cảnh chợ lại hội phần vui vẻ! Tự sắc gì chưa, trong chợ thì người chen vai thích cánh, ngoài đường trước cửa chợ thì dập dìu ngựa xe, không mấy lúc là dứt người, trên mặt đường bình như một cái ao bùn, nào giấy nhung tết lụa, giầy giôn tất phin cần các công-nương công tử iấm le lấm lét vì cái nỗi đi chợ thường xuân.

Nói là ngày hôm nay là ngày phiên, cả quang-cảnh chợ tết lại càng thêm náo-nhiệt, cái số người đi sắm tết lại càng thêm đông đúc, nào kẻ bán đồ đã đăng trước, vụ án đại-hình thứ nhất về năm 1925, sẽ bắt đầu họp từ ngày mồng 9 tháng hai tây trở đi. Nghe đâu vụ ấy sẽ có quan cố vấn Nizet chủ tọa, cả thảy có 7 việc, mà trong những việc ấy thì có việc án mạng ở phố Nhà-thờ là lĩ tên Ngô-văn-Tăng, Đoàn-văn-Rồi, Đoàn-xuân-Giác, và Đoàn-bửu-Lâm (tên này đã tự-tử ở ngục-thất vừa rồi), can việc giết chết người chủ hiệu thêu ở phố ấy, và việc tên Nguyễn-văn-Giản đi đưa đương ghé thành ra cố tật và mẹ đẻ bị thương, việc đưa con vô phúc này trước đã xét tại tòa án Trùng-trị Hà-nội, song vì thương-tích người đương ghé nó theo như giấy khám nghiệm của thầy thuốc thì thành tật suốt đời, cho nên tòa án Trùng-trị phải đệ lên tòa Đại-hình vì không có quyền thẩm-phán.

Ngạch học-chính. — Mlle Nghị-Nam, có bằng sơ-học Pháp-Việt, được bổ giáo-tập tập sự.

MM. Phạm-tuấn-Ngọc, Lê-gia-Chinh, Trần-văn-Chân, Trần-hưng-Long, có bằng sơ-học Pháp-Việt, cựu học sinh lớp sư-phạm đều được bổ giáo-tập tập sự.

MM. Nguyễn-văn-Ngọc, Nguyễn-vũ-Long, có bằng sơ-học Pháp Việt, cựu học sinh lớp sư-phạm, được bổ làm phụ-tá trong ngạch học-chính, lương mỗi người mỗi tháng 15 đồng.

M Nguyễn-công-Thụy, giáo tập tập-sự ở Thanh-hương, phủ Xuân-trường (Nam-định) vì khiếm khuyết chức vụ, nên bị bãi chức.

M. Vũ Hoàn, tổng sự ở An-lạc, huyện Vĩnh bảo (Hải-dương) được tổ chức.

M. Lê-văn-Chúc, quản làng Nông-hạ, tổng Nông-hạ, châu Bạch-thông, được bổ làm phụ-tá trong ngạch học chính lương mỗi tháng 10$50.

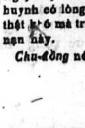
Ngạch chính-trị. — Ông Nguyễn-văn-Tiếp, tri-phủ Thường-tín, được thăng hàm tuần-phủ.

Ông Nguyễn-văn-Thiều, tri-phủ Thanh-oai, được thăng hàm tuần-phủ.

Ông Nguyễn-văn-Thiều, tri-phủ Thanh-oai, được thăng hàm tuần-phủ.

Ông Nguyễn-văn-Thiều, tri-phủ Thanh-oai, được thăng hàm tuần-phủ.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, chỉ 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0$50

法 界 社 員

醫 士 藥 房 製 造 公 會 會 員

AUTOS D'OCCASION

Studebaker 6 cylindres. 18 HP 1.600 $

Citroën torpédo. . . . . 10 HP 1.200 $

Fort — . . . . 10 HP 400 $

S'adresser à l'Usine Électrique.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đệ nhứt đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 23.

4 GIẤY nói số 236 SỐ 23.

Quảng-thiện hội. — Ngày chủ-nhật 11 janvier 1925, hồi 14 giờ, các hội-viên hội Quảng thiện họp đại-hội đồng thường-niên tại công-quán hội Trí-trí phố hàng Quạt Hanoi, để giải-quyết các vấn-đề đã liệt kê trong tờ đại. Bàn xong mọi việc thì đại hội đồng bầu ban trị-sự mới để coi việc hội năm 1925. Những ông có tên sau này được trúng tuyển:

Hội-trưởng M. Nguyễn-Tảo; phó hội-trưởng MM. Nguyễn-hữu-Tuân, Nguyễn-v-Kỳ; thư-ký M. Nguyễn-tiến-Quý; phó thư-ký M. Trần-duy Quý, Trần-v-Thành; thủ-quỹ M. Ng-v-Hợi; phó thủ-quỹ MM. Đỗ-hữu-Điển, Ng-v-Thể; kiểm-sát MM. Ng-hữu-Nghĩa, Hà-quang Oánh; trị-sự MM. Ng-văn-Qui, Hàn-duy-Lâm, Phùng-v-Phúc, Đinh-kiến-Giễ; kiểm sát tài-chính MM. Ng-v-Dai, Lê-hữu-Côn, Ng hữu-Toánh, Trần-phúc-Thọ, Nguyễn-hiền-Qui.

Nạn lao động. — Hôm 13 vừa rồi, ở khu nhà đương chữa ở phố Tuyên-quang, ngự vì tuy nỗ tên là Triện-v-Đang, 20 tuổi, quán ở Hào-nam (Hà-đông), không biết trong khi làm việc bị nạn làm sao, phải khiêng vào nhà thương Phủ doãn, được vài giờ thì chết. Tội nghiệp!

(Xem trang thứ ba, cột thứ tư).

In nhanh! Chữ đẹp! Giấy tốt! Giá hạ!

Bản quán mới nhận được các thứ giấy ở Tây gởi sang, như giấy thiệp danh, giấy báo-tang, giấy viết thư, văn vân.

Vậy từ nay bản-quán sẽ bắt đầu nhận các việc in như mọi nhà-in khác.

9-100

THỦY-HỬ

NGUYỄN-BỈNH-MỤC dịch thuật

Quan huyện vẫn định gỡ cho *Tống-giang*, liền phán bảo rằng:

— Đã có một bản cáo-giấy chiều thì bất thế nào được, bây giờ chỉ nên treo giải và tư di các xứ, hễ ai bắt được *Tống giang*, sẽ thưởng một nghìn quan tiền.

Trương-tam lại xui giục: *Diêm-bà* vò đầu xõa tóc, chạy vào chốn công-đường mà kêu khóc rằng:

— Thật quả *Tống-giang* trốn ở trong nhà *Tống-thanh*, dám xin đại-nhân thương đến già này mà bắt cho kỳ được.

Quan huyện quát mắng rằng:

— Hồi ba năm trước, thân-phụ người từ đã từ là một đứa con ngỗ-nghịch, hiện có chấp chiếu vân-bằng, bây giờ còn bắt nhà người ta thế nào được.

Diêm-ba bẩm rằng:

— Dám bẩm đại-nhân! *Tống-giang* xưa nay ai còn không biết tiếng, người ta vẫn thường gọi hắn là *Hiếu nghĩa hắc tam-lang*. Bản chấp chiếu kia chẳng qua cũng là sự giả dối, xin đại-nhân soi xét cho.

Quan huyện mắng rằng:

— Mụ chỉ nói càn! Bản chấp-chiếu kia đã có chữ phê và ấn tín của quan huyện trước, sao lại gọi là giả dối được.

Diêm bà đứng trước công-đường, hết sức kêu gào khóc lóc rồi lại bẩm rằng:

— Dám bẩm đại-nhân! Việc án-mạng là một việc hệ-trọng, nếu đại-nhân không thương đến già này mà tra-xét cho thì già này xin làm đơn kêu quan p ủ Con gái già này thật đã chết một cách rất khổ-sở.

Trương-tam lại đỡ lời *Diêm-bà* mà ôn-tồn bẩm với quan huyện rằng:

— Nếu đại-nhân không sức nã cho được, để mụ làm đơn kêu với thượng-ty thì tất sinh nhiều việc lôi-thôi. Khi thượng-ty hỏi đến, chúng tôi cũng không biết đối-đáp thế nào cho được.

Quan huyện thấy *Trương-tam* nói có lý, bèn đặc đi phái viết một đạo công văn, rồi gọi hai viên đó-điểu là *Chu-đồng* và *Lôi hoành* vào mà bảo rằng:

— Các ngươi nên tức khắc đem nhiều người đi đến *Tống-gia-thôn*, vây nhà *Tống thái công*, và khám bắt cho được *Tống-giang* đem về đây để ta xét hỏi.

Chu-đồng và *Lôi hoành* vâng lệnh quan huyện, điểm lấy hơn 40 người thổ-binh, kéo thẳng về *Tống-gia-thôn*. *Tống thái công* được tin, vội vàng chạy ra nghênh tiếp.

Hai viên đó-điểu là *Chu-đồng* và *Lôi-hoành* bảo rằng:

— Xin cụ cho lấy làm lạ! Chúng tôi vì vâng lệnh quan trên mà phải đem quân về đây. Dám hỏi ông *Tống* áp-tử là con cụ đây bây giờ biện ở chỗ nào?

Tống-thái-công nói:

— *Tống-giang* là một đứa con ngỗ-nghịch của tôi, hồi ba năm trước, tôi đã trình quan xin từ, biện có một đạo chấp chiếu để làm bằng cứ. Từ bấy đến nay, tôi vẫn biết-lập ở một nơi, không can thiệp chi đến tôi cả, mà cũng không về đây bao giờ.

Chu đồng nói:

— Đã đành rằng vậy, nhưng chúng tôi vâng lệnh quan tới đây bắt người, tất cụ phải cho khám xét một lượt, mới có thể về bẩm quan được.

Nói xong, truyền cho bọn thổ-binh vây kín xung quanh trang-viện. *Chu-đồng* lại bảo *Lôi-hoành* rằng:

— Bây giờ để tôi coi giữ cửa trước ông vào trong nhà khám kỹ một lượt xem sao.

Lôi-hoành tiến vào, sục tìm khắp phía sau phía trước, rồi trở ra bảo *Chu-đồng* rằng:

— Không có ở trong nhà thật!

Chu-đồng nói:

— Tôi chưa thể yên lòng được, bây giờ ông cùng mọi người lui coi giữ cửa ngoài, để tôi vào soát kỹ lại một lượt.

Tống-thái công nói:

— Tôi cũng là một người có biết pháp-luật, khi nào lại dám giấu ở trong nhà.

Chu-đồng nói:

— Việc quan phải thế, xin cụ chớ lấy chúng tôi làm lạ.

Tống-thái-công nói:

— Mời ông cứ vào mà sục tìm cho thật kỹ.

Chu-đồng bảo *Lôi-hoành* rằng:

— Ông phải coi giữ cụ ở đây, không cho cụ đi đâu cả.

Chu-đồng liền vào trong nhà, dụng ngọn giáo ở bên tường, cái thao cửa lại. Đi vào một cái phòng thờ phật, nhấc giường thờ để ra bên cạnh, rồi mở cái ván nắp tại mặt đất lên, sẽ cầm sợi dây kéo thì có tiếng chuông kêu, *Tống-giang* ở dưới hầm lập-ngập bò ra, trông thấy *Chu đồng*, liền giật mình kinh sợ.

Chu-đồng nói:

— Xin ông chớ lấy làm lạ! Xưa nay ông một lòng thân-mật với tôi, hai ta chẳng giấu nhau câu gì. Một hôm, nhân khi uống rượu vui, ông có nói e uyện riêng tôi rằng trong phòng thờ phật của nhà ông, có làm một cái hầm ở dưới đất, trên bày bàn thờ phật, hễ gặp việc gì nguy-cấp thì cứ xuống đấy ẩn thân. Bấy giờ tôi nghe câu nói, vẫn ghi nhớ trong lòng, nay quan huyện sai tôi và *Lôi-hoành* đem quân về đây bắt ông, cũng là một cách để che tai mắt thiên-hạ. Quan huyện thật có lòng bình-vực ông, nhưng *Trương-tam* xui-giục *Diêm-bà* vào chốn công-đường khóc-lóc và nói với quan huyện rằng: « Nếu ngài không tra xét cho thì sẽ làm đơn lên kêu quan phủ » vì thế nên quan huyện phải sai tôi và *Lôi-hoành* đến bắt ông. Tôi sợ *Lôi-hoành* không có lòng gian-tuân cho, nên đã phải lừa hắn giữ ở chỗ ngoài, rồi đi lẻn vào đây, để được cùng ông trò chuyện. Chỗ này dầu tôi, nhưng không phải là chỗ yên thân. Giả sử có người biết mà đến tìm thì làm thế nào.

Tống-giang nói:

— Công việc lo-liệu các nơi thế nào, đều nhờ hiền-huynh giáp cho. Vàng bạc tiền bắt bao nhiêu, xin cứ đưa lấy.

Chu đồng nói:

— Ông cứ yên lòng, chỉ cốt tìm đường trốn đi, còn công-việc đã có tôi lo-liệu.

(Còn nữa).

— Hà-tất lại nói thế! Dám hỏi bây giờ ông đinh đi đâu?

Tống-giang nói:

— Tôi trộm nghĩ Tha chỗ này có thể yên thân được: Một là *Tiêu-toàn-phong Sài-tiến ở Thương châu*; hai là *Tiểu-lý-quảng Hoa vinh ở Thanh-châu*; ba là *Không-thái-công ở Bạch-hổ-sơn*. Ông ta có hai người con trai một người tên gọi *Mao-đầu-tinh Không minh* và một người tên gọi *Độc-hỏa tinh Không-lượng*. Chúng vẫn thường bay đi lại ở trong huyện. Trong ba chỗ ấy, tôi chưa biết nên đến chỗ nào.

Chu-đồng nói:

— Công việc lo-liệu các nơi thế nào, đều nhờ hiền-huynh giáp cho. Vàng bạc tiền bắt bao nhiêu, xin cứ đưa lấy.

Chu đồng nói:

— Ông cứ yên lòng, chỉ cốt tìm đường trốn đi, còn công-việc đã có tôi lo-liệu.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum-họp đoàn-viên. Ta sẽ lược thấy những người lo miếng-yến vì công-việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, ước về ve cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà ai bây giờ. Con cái thường bàn của cha mẹ thích mà lặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác kia thì các cụ thích gì ? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ các sức-yóc một thứ nồng vào ngon miệng, một thứ rượu êm-dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ quà như thế là hơn cả. Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, được Đại-nam Hoàng đế đã ban khen thực là một thứ rượu nên dùng lắm.

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ rượu về những hình lạ làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!



Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to !!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54**, phố Tràng-tiền, **nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nới giá: Tonique Tonkinois* **2 $ 00** *một chai.*

NƯỚC HOA (các thứ):

«AZUCÉA» «FLORAMYE» «IDÉAL RÊVÉ»

Mỗi lọ giá . . . . . **1 $ 10**

EAU COLOGNE RUSSE

Lọ nhỏ. . . . . . **0 $ 50**

Nửa lít. . . . . . **1 . 60**

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet PARIS

23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có **bán từ tám giờ sáng.**

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chứng mất, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogénol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Bán-bà trọng cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :

Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

GIÁ 1 $ 20

Giới thiệu sách mới

« HOANG-NGUYỆT-ANH »

Của Trương-quang-Tiến trước làm chủ bút « An-hà nhật báo » ở Saigon mới xuất bản. Sách in giấy tốt, chia làm hai cuốn, mỗi cuốn giá bán 0$30.

Sách này là một bộ cảnh thế tiểu-thuyết, văn rất lý-kỳ, khác hẳn với các bộ tiểu-thuyết ở Saigon đã xuất-bản từ xưa đến nay. Là nhất có một điều soạn giả là người Nam-kỳ, mà lời văn lại viết ra giọng Bắc-kỳ, có đủ lối tả tình, tả cảnh, đọc để nghe lắm. Bản quán xin vui lòng giới thiệu để các n'à nam-đọc tiểu-thuyết ở Bắc-kỳ ta biết thêm một áng văn-chương mới. N ân đây lại nghiệm cả tang-chứng rõ-ràng rằng nỗi non nước ta ngày nay đã có thể hợp-nhất được vậy.

B. Q.

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Thưởng hàm. — M. Nguyễn xuân-Du, tùng cửu-phẩm bá hộ (9-2) tại xã thượng hạng Phương-la tại tòa sứ bản tỉnh, được cấp cách thăng chánh cửu-phẩm văn-giai (9.1).

Cái nạn xe lửa. — Hồi 7 giờ rưỡi sáng hôm qua 14 janvier, ở đường xe lửa gần nhà Thương-chính thấy một cái xác người con gái trạc độ mười tám đôi mươi, mình một nơi, đầu một ngả, máu mê đầm-đìa, trông thật là thảm thương, mình thì bó sà tích bạc và một đồng bạc giấy rách nát vẫn ra bên vệ đường. Người thì nói là bị kẹp chuyến xe lửa sáng, người thì nói bị kẹp chuyến xe tối. Hiện bây vẫn chưa có ai thừa nhận. Quan sở tại còn đang tra xét xem duyên cớ vì đâu.

PHÚ-LẠNG-THƯƠNG

Tháng củ mật — Nhà M. Nguyễn-văn-Thi ở ga Phú-lạng-thương mới mất một mề trộm. Số là đêm hôm trước, vào khoảng 3 giờ sáng, đang khi cả nhà ngủ yên thì đứa hầu gái lẻn dậy thu sạch quần áo treo trong nhà, ước độ ba bốn chục bạc mà trốn đi mất. P.H. lại cáo.

YÊN-BÁI

Đàn bà ăn trộm. — Ngày 11 January vừa rồi, trong khi M^me^ Ng-thị-Lan, ở phố Nhà-thờ đi lễ buổi tối thì ở nhà có một người đàn bà tên là Thị-Diệm nhà cũng ở gần đấy lẻn ngay vào buồng ngủ lấy mất một món tiền 117 đồng và đôi hoa tai giá đáng 36 đồng để ở trong cái hòm quên không khóa.

Khi chủ nhà về biết bị trộm, liền đi trình xen-đầm, thì nhờ sở xen-đầm hết sức dò la, hiện đã tìm thấy ít tiền và đôi hoa tai giấu ở nhà Thị-Diệm. Thị-Diệm đã bị bắt giam xét.

MONCAY

Một đám cháy to. — Đêm thứ hai vừa rồi, ở bên Đông-Hưng giáp giới địa-phận Moncay trông ra, có phát hỏa to lắm. Cả thảy đến hơn 100 nóc nhà gạch bị cháy ra gio cả, thiệt hại có đến mấy mươi vạn bạc, nhưng được một điều là không việc gì đến người cả.

Khi bên Moncay biết có phát hỏa ở Đông Hưng thì lập tức quan binh cho lính Tây lính Nam đem voi rồng sang cứu chữa mới dập tắt được.

Chưa biết nguyên-do làm sao mà xảy ra cái nạn hỏa-tai gớm ghê này.

VIỆC KINH-ĐÔ

Thời tiết. — Tiết tiểu-hàn năm nay nhằm ngày 12 tháng chạp. Vậy ngày mồng mười đã thấy trời động mây kéo mịt-mù, gió thổi từng hồng, qua ngày mười một đã có mưa bắc, ngày mười hai thì mưa dầm khá to mà khi trời đã chuyển lạnh lắm. Hàn-thử xích đề trong nhà sụt xuống đến mười lăm độ, đề ngoài trời buổi khuya sụt xuống 10 độ. Mãi đến ngày rằm thì trời lạnh, nhưng vẫn còn lạnh như trước. Tiết tiểu hàn năm nay đã lạnh lắm, nhà nghèo rất đỗi cực khổ, vì đã đói lại rét, nếu đến ngày đại-hàn là 25 tháng này mà lạnh hơn nữa thì chẳng biết kẻ nghèo khó thiệt hại biết là bao, nguy-hiểm biết là bao.

Bệnh-trạng quan Thượng-thư Thân đại nhơn. — Bệnh trạng quan Thượng-thư Thân đại-nhơn nay đã bình phục, không còn lo ngại gì nữa. Chỉ nay mai thì ngài sẽ ra nhà thương.

Tháng-thưởng. — Ngày 30 décembre 1924 quan Khâm sứ Trung-kỳ đã ký tờ nghị-định về việc thăng thưởng cho các viên chức tòng-sự thuộc quyền chánh phủ Bảo-hộ Trung-kỳ, tính danh như sau này :

Ngạch Y chính

Lên cố-đỡ thực-thụ hạng nhất : M^me^ Nguyễn-thị-Ngọ.

Lên cố-đỡ thực-thụ hạng tư : M^me^ Phạm-thị Tuyến.

Lên thượng bậc hàng khán hộ hạng nhất : (ngoại hạng) M. Ng-v-Sửu.

Lên quản khán-hộ hạng nhất : MM. Nguyễn - Nghĩa, Lê - Ưu-Thức, Nguyễn-Bố, Phạm-văn-Bính, Trần-thế-Sang.

Lên quản khán-hộ hạng nhì : MM. Lê-bá-Đông, Nguyễn phi-Hiển, Hà-v Chương, Lê trọng Kiêm, Ngô-v-Thái, Ng-v - Thêm, Nguyễn-thừa - Thuyết, Hoàng - duy - Phiên, Dương - tấn-Phụng.

Lên quản khán-hộ hạng ba : MM. Trương-tiến - Quang, Nguyễn-trung-Hiếu, Nguyễn - Thiều, Đinh - văn-Huyến, Võ-ngọ-Lang, Nguyễn-văn-Thường.

Lên khán-hộ hạng nhất : MM. Lê-xuân-Hương, Lê-hữu-Dụng, Tôn-thất-Xế, Đinh v-Hân, Nguyễn-ngọc-Chân, Ng-đức-Phi, Phạm-hữu-Hòe.

Lên khán-hộ hạng nhì : MM. Ng-đình-Kỳ Ng-tam-Giao, Cao-huy-Diễu, Jean-Chau, Lê-Viên. Ưng Diệu, Trần-đức-Kỳ, Tôn-thất-Cẩn, Bồ Quế, Ngtấn Đức.

Lên khán-hộ hạng ba : MM Trần-Lượng, Trần-liên - Tuân, Hồ-Linh, Trịnh-Bát, Hoàng-như Tương, Ng-ngọc Cẩn, Lữ-hoàng, Ng-thanh-Hùng, Võ Liên, Lê tấn - Hoàng, Trần-Lư, Ng-viết-An, Lê-đình-Lang, Lê-đình-Thang.

Lên nữ quản khán-hộ hạng nhất : Lê-thị-Cả, Bùi-thị-Thư.

Lên nữ quản khán-hộ hạng nhì : Ng-thị-Bành, Ng-thị-Sin , Trần-thị-Nhỏ, Trần-thị-Tư.

Lên nữ khán-hộ hạng nhất : Ng-thị-Liêu, Jeannette.

Lên nữ khán-hộ hạng nhì : Nguyễn-thị Xuân-Hương, Phạm-thị-Huế.

Lên nữ khán-hộ hạng ba : Nguyễn-thị-Lan, Võ thị Điền, Công-tôn-nữ-thị Lực, Lê-t ị Tuyến, Hồ-thị-Bón, Công-tôn-nữ thị Đến.

Sự công-ích của tòa Y-chánh Trung kỳ. — Từ khi có Chánh-phủ Bảo-hộ đến nay, thì người mình nhờ thuốc tây điều trị mà lành bệnh cũng nhiều lắm. Lại còn nhờ sự tiếp sanh hội sản, thì lại có công hiệu phi-thường, vì thế mà mỗi năm Chánh-phủ Bảo-hộ thường xem xét và sắp đặt cho cái công hiệu của sự y-tế càng ngày càng thêm lớn thêm mạnh, hiện nay ở Trung-kỳ đã làm nên lắm sự ích lợi trong y-chánh sẽ kể ra như sau nầy :

Tại Huế một nhà thương lớn 550 cái giường bệnh nằm, tại Thanh-hóa một nhà thương 250 giường, tại Vinh 230 giường, tại Faifoo 150 giường, tại Qui-nhơn 130 giường. — 8 cái nhà thương nhỏ ở các tỉnh : Hà-tĩnh, Đồng-hới, Quảng-ngãi, Sông - cầu, Nha-trang, Phan - thiết, Phan rang, Kontum, 8 nhà thương ấy tổng cộng có 560 cái giường. — 3 nhà thương nhỏ ở tỉnh Quảng-trị Phanri và Bàn-mê-thuột tổng cộng là 70 cái giường, và ở trong thành Huế một sở y-viện để cho thân.

Lại có đến 11 sở nhà bảo-sản-đường, và 11 nhà thăm bệnh và phát quinine cho những kẻ đau ốm, những sở ấy sẽ kể ra như sau nầy : Ở tỉnh Thanh-hóa thì nhà bảo-sản tại Phú-thọ, nhà phát quinine tại Hậu xuân và Bimson. — Tại tỉnh Vinh nhà bảo-sản ở Phủ-diễn, nhà phát quinine tại phủ-Quì và Kébol, — tại Hà-tĩnh nhà bảo-sản ở Linh-cảm, tại Đồng-hới, nhà bảo-sản ở Ba-đồn và Mỹ-lộc, — tại Quảng-trị nhà bảo-sản ở Nam-đồn, nhà phát quinine tại Lao-bảo, — tại tỉnh Quảng-nam, nhà bảo-sản ở Tamkỳ, nhà phát quinine ở trong thành, ở Trà my, ở Tiên-phước, tại Quảng-ngãi nhà bảo-sản ở Đông-ngạn, — tại Bình-định nhà bảo-sản ở Bồng-sơn — tại Phú-yên nhà bảo-sản ở Tuy-hòa, nhà phát quinine ở Cungsơn — tại Khánh-hòa nhà bảo-sản ở Minh-hòa, nhà phát quinine tại trong thành và ở Giã.

Những chước dịch trong y-chánh ở Trung-kỳ: mười một quan thầy thuốc (quan văn) — 9 quan thầy thuốc (quan võ), 1 quan thầy thuốc làm công gọi — 1 quan thầy thuốc xem các đạo binh. —

Hai mươi ba viên y-phó — 5 viên bào chế — 16 cô đỡ.

Trong một năm số người Nam ở Trung-kỳ vào khám bệnh, tổng số trong 13 tỉnh, thì được 1.190.708 lần người vào dưỡng bệnh 56 345 lần. Người vào khám bệnh đến 9.821 lần. — Người năm dưỡng bệnh 562 lần.

Số ở Huế người ấy được 351 người nằm dưỡng bệnh — các quan được 375 người nằm nhà bệnh. — Người thường được 1.827 — người bổ-thí được 4.803 người.

Kẻ đau bệnh truyền-nhiễm 356 Số sanh sản 1.203.

Số chủng đậu được 6.8.894.

Xem như thế thì đủ thấy sự thọ thí của dân của chánh-phủ Bảo-hộ trong một năm có bớt là bao nhiêu.

Bánh mì bán đạo. — Mỗi năm gặp lúc cơm thua gạo kém thì bọn bán bánh mì đạo lại thịnh hành lắm. cách năm sáu năm trước đây cũng gặp lúc gạo một quan ba bon, thì bọn bán bánh mì đã lấy nhiều rồ, năm nay cũng gặp lúc thua kém nữa cho nên bánh mì lắm ngày bán đạo thêm nhiều, trong mấy tháng nay những lò làm bánh mì chẳng những là ở Huế chứng mươi lăm kilomètres cũ gọi lò làm bánh. Mỗi ngày từ ba giờ sáng đã nghe lẻ rao bán bánh mì sớt ngày chẳng khi nào ngớt tiếng rao ngoài đường, mì bán với tam-le, mì bán với cả gió.

Ấu bánh mì chẳng phải là chẳng bổ, vì bột mì có nhẽ bổ hơn gạo tẻ, nhưng nếu làm tinh một thứ bột mì tinh ăn mới bổ, còn như làm lẫn với các thứ bột sẵn bột khoai tí đã chẳng bổ mà lại khó tiêu nữa, xem như bọn bán bánh mì đạo ấy toàn là bánh mì pa làm từ bột xấu, bột mốc cuộc bột thối, và bột ngâm, cho nên ăn vào lắm khi phải đau bụng, thế mà cứ bán hoài, nhưng ưng thứ bánh ấy từ một xu đã có mua được một cái bánh, tay là tiện lợi, thành xem có lẽ hại đến vệ sanh mà sự bán bánh mì như thế là do bởi bọn thương nhơn kiếm ăn khởi ra đầu mà nay ta bắt chước.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Trường nữ-học Hộ-triều. — Làng Hội-triều, thuộc phủ Hoằng-hóa, là một làng đã cải-lương, đã làm được nhiều việc công-ích, nhất là việc học thì lại tỏ-tới lắm. Nhà trường mới mở được ít lâu, đã trở nên một nhà trường to nhất nhì trong hàng tỉnh, bởi vì làng có lập ra một cái hội rồi có để ra mấy chục mẫu ruộng để lấy hoa lợi mà cấp học-bổng cho học-trò, cho tới khi thành tài mới thôi.

Nay làng ấy lại mới lập ra một trường nữ-học đã khai giảng từ 1er décembre vừa rồi, khi khánh-thành trường ấy, có rước quan chánh Công-sứ xuống chủ-tọa, ngài thấy cách sắp đặt cũng mọi sự tề-chỉnh, thì ngài lấy làm khen ngợi dân làng lắm ; cho nên về ngài lập tức điện xin nha Học-chính bổ xuống trường ấy cho một cô trợ-giáo ; thì trong mấy ngày đã được một cô trợ-giáo bổ tới dạy rồi, cho nên dân làng ấy lấy làm cảm ơn quan sứ lắm.

Khi khánh-thành trường ấy có hai cô giáo Lương-ái-Liên và Lương-phi-Nga tại tỉnh lị, đều có gửi cho nhiều đồ đẹ giao cho quan phủ để phân phát, thật là tấm lòng hiếm có.

VINH

Bị cọp bọt. — Ông Bordet là một nhà đồn-điền Linh-cảm ở Hà-tĩnh, trong khi đi săn bị một con cọp quào phải mặt và phải một vết đau vào bụng, phải không ngay đến nhà thương Vinh, nhưng vì vết thương nặng quá, cho nên ông đã tạ thế.

QUẢNG-BÌNH

Một thóc của nhà giàu trong năm đói. — Hiện nay các nhà phú-hộ ở xứ quê gặp được lúc phát-tài lạ thường, đem lúa hầm mà đổi lấy bạc mặt.

Ở huyện Lệ-thủy có một nhà cự-phú kia, thóc lúa nhiều lắm, hàng mấy chục lẫm, trong tỉnh hạt không có nhà phú-hộ nào được nhiều đến như thế, nhưng ba phần thời hết hai phần là lúa hầm, lúa xấu, chất gạo chẳng được mấy tý cả, nghe đâu có mấy lẫm lúa lâu năm quá, hàng bảy lăm năm nay ; vì nhiều lắm, cho nên lúc trước không phơi tải được, thành thử đến nay hạt thóc nát hết cả. Nếu bằng không gặp cái năm hung hoảng cơ-hàn như năm nay, thì chỉ trong vài năm nữa, thứ lúa ấy thành ra trò cả, chỉ được việc làm phân-liệu cho đồng ruộng mà thôi. Thế mà dù vậy thứ lúa ấy, họ đem ra bán một giá rất cao, hoặc là cầm lấy trâu bò nhà cửa ruộng nương của dân nghèo.

Thứ gì cũng vậy. Đất lại quí, gỗ là rơm, như đang lúc này đây, lúa như thế mà cũng phải tranh nhau mua lấy được, tuồi « rơm » cũng quí như quế vậy.

Cái cách làm giàu của nhà « cự-phú » nầy ngộ cũng tồn thật.

Những năm được mùa, thóc lúa đầy rẫy, thời họ thu góp được nhiều, đồ cho đầy kho, đầy lẫm rồi để im đó, bỏ-lỏng đến trong một thời hạn tạm lâu, đã có gặp năm mất mùa, song họ cũng cứa cậu bán, có bán cũng chỉ bán một ít thôi, đợi cho được năm nào thật mất mùa cơm sạch, dân dân tiêu gạo mà lấm vào cái cảnh đói như năm nay, lúc bấy giờ họ mới chịu bán, thành thử các nhà giàu khác cũng chẳng còn bao lăm thóc lúa nữa, họ cuỗm được cái độc quyền, thì tha hồ mà nâng giá ; mà cái lúa đề đã tinh nhiều, mà có ra gì đâu, không còn được mấy cốc khi nữa. Đó là cái cách tri-phú độc-nhất vô-nhị của nhà ấy.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Hội-đồng trị-sự chúng tôi nói để các ngài biết rằng, có nhiều ông hội-viên muốn bán cổ phần và có nhiều ông hội viên muốn mua cổ phần thêm nữa. Vậy ông nào có cổ phần muốn bán xin viết giấy lại cho chúng tôi biết và gửi cả giấy cổ phần ký tên sẵn lại mà lấy tiền.

Chúng tôi xin nhắc để các ngài biết rằng theo như điều thứ sáu hợp hội đồng, việc nhường cổ-phần cho người ngoài thì hội đồng trị-sự có thuận mới bán được.

Chúng tôi gửi tờ thông đạt này là vì có mấy ông hội viên vì tư lợi, bất đắc chi, đem bán cổ-phần và mượn tiếng hội « Sản-nhiên-đài » để gọi cổ-phần « mà lập nhà » hát khác. Thật sự thì hội « Sản nhiên-đài » trước có dự định gọi thêm cổ-phần để mở mang cho thành một nhà hát thật to, nhưng mà chưa có loan báo nhất định,

Tối thứ năm 15 Janvier 1925

PHAN-TRẦN SỰ TÍCH

Tích chèo cổ, lời thanh văn, vẻ lẳng lơ. Toàn giọng chèo.

Tối thứ sáu 16 Janvier 1925

LIỆT PHỤ TUYỆT OÁN

Lượng trên sao chẳng xét tình,
Oan ai giữa ánh thay hình là oan.
Cuộc đời có hợp có tan.
Đã im tiếng khóc, hẳn vang trận cười.

RẤT NHIỀU MÁY ẢNH FOLDING, KÍNH HIỆU ANASTIGNATS BẢN 25$ fr. Ở TẠI :

SPORTING-PHOTO,

17, Rue Borgnis Desbordes, Hanoi.

A-LÔ !!! A-LÔ !!!

Ngài có xem Bắc-chợ Đồn-mới thấy có gì lạ nên lưu ý nhất ?

— A-lô ! Tôi thấy mấy cái xe-đạp Francis Sport, Vedrine và Peugeot là bán lưu ý nhất, vì nó vừa đẹp và lại vừa bền lắm.

— A-lô ! Thế xong Ngài cho bán ở đâu ?

— Alô ! Tôi nghe đâu bán tại hiệu TIẾT-HIẾU-THƯƠNG 111 TRÚC-THANH, no 36, Place Negret (Phố cửa Nam) Hanoi.

— A-lô ! Tôi nghe đâu hiệu ấy bán nhiều hàng họ tâm phải không ?

— A-lô ! Phải đấy ! !

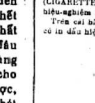
— Merci. Au revoir ! !

HỠI CÁC NHÀ MẮC BỆNH XUYỄN, BỆNH HEN !

Đừng thấy mắc bệnh mà để mắn lòng, nên dùng thuốc Antasthe Exband (REMÈDE ANTHYSSINIE en POUDRE) công hiệu, bằng thuốc ấy hết, thì thấy dễ chịu người, và khỏi tốn-chi.

Để bớt trong một cái điu, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hai thuốc nhãn Alsysinie Exband (CIGARETTES D'ABYSSINIE EXBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cả bằng quảng cáo quanh hộp thuốc có in dấu hiệu sau này mới là thực hiệu :



Cô bán tại : H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bảo-chế.

Gửi bán tại { BLANC, Hanoi / MONTÈS, Hanoi

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bản lâu, đã mấy mươi năm nay, có mở sưởng chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi



cao như liên-tâm, ô long và thủy-tiên, vân vân, đóng cách hòa-hợp điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH-THẤT DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi nhầm lẫm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :

Nam định : phố Khách, số 144.

Hải-phòng : phố Bàng-spang, số 25.

Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cần thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal

0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sự vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm ướt, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc :

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán : 1 $ 20 một lọ

Thuốc rất kiến-hiệu

Hai vị thuốc sau này, lưu-hành tại Hà-thành đã lâu nay, nhiều nhà đắc dụng đều khen kiến hiệu.

1) TAM-KHÍ-THỔ-THỐNG-TÁN

Chuyên trị các chứng đau trong ngũ-tạng, như đau: tức, tim, ăn nhiều không tiêu, lạc ăm quá bộ, hoặc vì đờn cầu, hoặc đau bụng kinh niên, bất cứ hàn nhiệt, đều là hợp dụng, đau nặng đến đâu, nhỉ uống non chai, liệp tức kiến hiệu, mỗi chai 0 p.15 một tá 1 p. 50

2) TIẾT-TẢ-LÝ-CHỨNG-HOÀN

Bệnh lị thì lắm thứ có đỏ, có trắng hoặc vàng, hoặc đen, toàn vì tỉ vị bị thấp can thận bất cố mà sinh ra, hễ không có điều pháp y trị, thực để hại người; thuốc lị của bản-hiệu, bệnh nhẹ một tọ bệnh nặng ba tọ là tuyệt khỏi, nếu mắc chứng ấy, xin uống thử xem mọi biết là thực mới tọ 0 p. 20 một tá 1 p. 20.

Bản-hiệu có đủ các thứ thuốc, và lúc nào cũng có thầy xem mạch, các ngài muốn tới điều gì, xin trả lời ngay.

SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hà-nội

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccin antigonococique). Song ai đã biết xa xôi, cũng là người biết dùng các thứ tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccines bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên

Cách dùng: 2 viên buổi sáng
2 viên buổi chiều
Giá: 2 $ 20

HỠI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ, nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi, thì nên mua thử thuốc bôi **POMMADE ROYER,** dùng độ ngày lập tức mà không khỏi tiền.

Ở Paris hỏi tại hiệu bào chế DUPUY, 225 B. St Martin
Ở Hanoi: nhà thuốc LAFON & LACAZE.

祥利裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
85, Rue des Cantonnais, 43
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiều, hàng tốt nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bản-hộ) như the, nuppln, lĩnh, lạo, hàng, quế, sản nâu, vẻ hàng Saigon như lĩnh, the, nâu sồn.

Hay một số đủ các mặt, lăng thêm, mong đon cả nơi mua rộng khắ. Những hàng nay bán buôn từng tấm, chớ không bán lẻ vì không có mẫn gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi contre remboursement.

Chủ-hiệu
YU-WO-TSEONG

2910

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt hoặc nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier
7, Rue des Caisses, Hanoi

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đẹ đẹp, gót cao-su Wood-Milne, dây giầy (lacet) bán buôn giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời



Giá giầy ở cuối-tờ số 6 cầu bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

CHÂN-HƯNG

Nhà Đỏ bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết
Phố hàng Bạc, số nhà 62, Bắc-kỳ, Hanoi
TÉLÉPHONE N° 336 TÉLÉGRAMME CHANHUNG

KÍNH TẶNG

Hiệu thuốc L. BLANC ta vẫn gọi là hiệu LẬP-LANG, ở phố Tràng-tiền, số nhà 31, Hanoi, có lời bá-cáo rằng: Kể từ rằm cho đến 30 tháng chạp ta (từ 9 đến 24 Janvier 1925) ông bà nào mua thuốc của bản-hiệu từ hai đồng bạc trở lên, bản-hiệu xin kính tặng một chai rượu bổ « Œno Kola Coca » để dùng uống tết. Thứ rượu này rất ngon và rất tốt cho người bản-xứ. Vậy xin mời các ngài lại mua mà lấy thưởng.

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!

NÊN CẨN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÔN MỎI ĐI

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S. A. C. M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIẾP ĐƯỢC THƯ GỌI HÀNG NGAY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐIỆN, MÁY ĐÀO, CẦN CẨU, VỀ NÔNG NGHIỆP, V. V.

Sté ANONYME de CONSTRUCTIONS M. CANIOTS à HAIPHONG (Giây nói tắt: K. R. Tên viết tắt: CABESTAN)

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1 $ 80 một hộp

ĐỔI CHỖ Ở

Kính trình quý-khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI THÁI bán đồ vàng bạc trước ở số nhà 110 Rue des Changeurs, nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.

LỢI-THÁI cẩn-bạch



Một cái diệu-pháp trừ bệnh

Trong đời người ta, những điều rủa sự nhất là những chứng đau xoàng mà giai, nhờ g nỗi một nhọc bức tức hàng ngày vì những chứng ấy làm cho cuộc huyết suy đi, gầu cốt kém đ hại cho cơ thể hơn là những sự bệnh lớn.

Vì vậy, muốn giữ gìn, ở kia, mỗi khi người lớn hay trẻ con trong mình không được khỏe mạnh thì người ta thường dùng thuốc Pilules Pink. Thuốc ấy nguyên có huyết bổ cho rất ích cho lục phủ ngũ tạng và trong có đủ các chất dùng cho người yếu rất tốt.

Hiện nay muốn giữ cho bệnh tật khỏi làm đau đớn, tàn thể mất nhọc mà muốn bồi-phục lại, và sức khỏe muốn giữ gìn cho tráng-kiện, thì không có thuốc gì công-hiệu bằng thuốc

PILULES PINK

Thuốc Pilules Pink, hiệu bào-chế nào cũng có bán.

PILULES PINK
LES PRODUITS DE LA SEMAINE

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE

E. LAFON & R. LACAZE

Có bằng bào-chế hạng nhất ở Đại học đường Paris
KỂ NGHIỆP
59, Phố Paul Bert, ngay trước hiệu G. M. R. (hiệu Gỗ da) và Hà Hoàn-kiếm

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán

Từ ngày 19 tháng chạp ta đến ngày mồng 9 tháng giêng ta

Ai mua hàng được 0 $ 50 sẽ được biếu một lọ nhỏ rượu:

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

của Giáo-sư J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ mạnh nhất để trị các bệnh huyết suy đau gầu, bệnh chíp bụng sốt rét rừng

Một lít 2 $ 50. — Nửa lít 1 $ 30

AI MUA THUỐC ĐÁNG HƠN 2 $

SẼ BIẾU:

Nước hoa hoặc rượu mùi hạng quí

Những rượu mùi rất tốt nên mua mà uống tết

RƯỢU QUINQUINA BANYULS
2 $ 00 một chai lít
RƯỢU QUINQUINA SAMOS
2 $ 25 một chai lít
RƯỢU KOLA COCA
2 $ 25 một chai lít

Dùng toàn những chất bổ thượng hạng

Bán ở hiệu Bào-chộ CHASSAGNE



Nhất cử lưỡng tiện

Bản-hiệu mới sang một thứ kính sáng mùi lơ, đi người dương là kính rợp, ngồi bàn giấy là kính sáng, trong xa, trông gần cũng được tiện, nhất là các ngài làm biếc biên chép tuân đỡ hại mắt. Thực là một thứ kính vệ-sinh, mỗi chiếc chỉ đáng mang 2, 3 cái kính. Xin mời các ngài chiếu-cố lại mua kẻo hết.

BÁN TẠI HIỆU:

LY-SENG-BAO

42, Phố hàng Bồ, Hanoi

Thuốc lào Hoành Phát hiệu « Xe hỏa » mỗi gói 5 xu.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Ngày tết Nguyên-đán

BÁN GIÁ RẺ

XEM GIAN HÀNG BÁN XÀ-PHONG, NƯỚC HOA:

NƯỚC HOA rất thanh « *Giraud* »	Một lọ:	4 fr. 25
NƯỚC COLOGNE « *Giraud 70°* » . .	Độ chừng một lít:	25 fr. 00
EXTRAIT *Francelys*, lọ kiểu đẹp. . . .	Một lọ:	4 fr. 50
NƯỚC HOA *Piver Trèfle incarnat*, lọ vuông, có hộp . . .		13 fr. 50
PHẤN *Hyalomiel*	Một hộp:	2 fr. 50
XÀ-PHÒNG gói giấy bóng	Một hộp 12 miếng:	20 fr. 00
XÀ-PHÒNG hình quả trứng	Một hộp 12 miếng:	12 fr. 00
HỘP ba miếng xà-phòng Santal	Một hộp:	8 fr. 50
XÀ-PHÒNG đánh răng *Bi-Oxyne*. Một hộp bằng aluminium:		3 fr. 00

TÉLÉPHONE N° 126 — BOITE POSTALE N° 40 — Adr. Tél.: MAGASIN RÉUNIS

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Các mua vé thì giá số quan, còn thì đồng làm 25 tháng mỗi tháng bỏ mươi quan. Nếp tiền lần đầu, liền được ngay vài vé, rồng mình có quyền xổ-hàng, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ cần nhà đánh dịc một tí, thật hẳn như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được cả quyền xổ hàng một lần, vé rồi cụ có sinh lợi-tức.

Về Crédit National mỗi năm tám kỳ độ cuộc rút số: le 1er Janvier, le 1er Février, le 1er Avril, le 1er Mai, le 1er Juillet, le 1er Août, le 1er Octobre, le 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

		MỘT TRIỆU
1 lô		500.000 quan
2 lô		200.000 quan
3 lô		100.000 quan
6 lô		50.000 quan

Như vậy rất dễ cũng dễ trúng lắm.

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Pépère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Tiệc bên bổ mấy tháng nhân lần loạt quan 27 Mars 1920, các nhà mua vé

Le Gérant KOUTÉN-VAN-HIÊN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)